Falikárpit - Öt hattyú

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	14757
Alkotó:	Eckmann, Otto (1865 - 1902) / tervező
Gyár / műhely:	Scherrebeki Műszövő Iskola
Készítés ideje:	1897
Készítés helye:	Scherrebek
Jelzés:	kék-fehér-piros zászló, alatta egybekomponált OE monogram
Anyag:	gyapjú
Technika:	ún. "Scherrebek" technikával szövött
Méretek:	magasság: 235 cm szélesség: 76 cm szélesség: 98 cm sűrűség (felvető): 5/cm

Erdő mélyén, a fák sűrű lombja alól patak bukkan elő: a nyugodt víztükör finoman ívelt kanyarokat ír le. A keskeny patakon komoly méltósággal hattyúk úsznak felénk, alakjuk, s az előtérben álló fák törzse tükröződik a vízben. Az ábrázolás egyszerűsége, a fő formákat keretező vastag kontúrvonalak, a nagy felületekben egymás mellé helyezett, árnyalás nélküli színfoltok - a talaj és a fák törzsének meleg vöröses barnája, az őszi hangulatot sugalló sárguló levelek, a patak mély kékje, a hattyúk tollazatának vakító fehérsége - nyugalmat, ünnepélyes komolyságot árasztanak. Ezt az érzést fokozza a horizont hiánya: a kárpit szegélye belevág a fák lombjába, a patak kanyarulatába, s ezzel csak az erdő egy zárt, szűk területére enged bepillantást. Fönt és lent egy-egy keskeny, stilizált madár ill. növényi díszítésű sáv zárja le a képmezőt. A két hosszanti oldalt lágyan aláhulló rojtok szegélyezik, ezzel is hangsúlyozva a magas, keskeny formát. Eckmann tudatosan fordult a középkori német kárpitok stílusához, az erőteljes színvilág, a nagy foltokban ábrázolt formák ennek a stílusnak újrafelfedezését jelzik. Ugyanakkor ő volt az, aki a németek közül elsőként figyelt fel a japán művészetre. A kárpit keskeny, magas formája, a rajz kecses hajlékonysága a japán fametszetek hatását tükrözi. A kárpitból mintegy száz példányt szőttek le (Schlee 1984, 211-214.).

A mű egy-egy példánya megtalálható például a koppenhágai Designmuseum Danmark, a berlini Bröhan-Museum, a Museumsberg Flensburg, a mainzi Landesmuseum, vagy a bostoni Museum of Fine Arts gyűjteményében. A kárpit egy további példánya egykor a tőketerebesi Andrássy-kastély folyosójának falán függött, amint arról Klösz György 1900 körüli fényképfelvétele tanúskodik (ld. itt).

Irodalom

- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 3.18.
- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 84 (László Emőke)
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 7.5 (László Emőke)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 137.
- László Emőke: *Képes kárpitok az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében. II. Európai és magyar kárpitok a 19. sz végétől a II. világh.ig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1989. - Nr. 2.
- Schlee Ernst: *Scherrebecker Bildteppiche*. Wachholtz, Neumünster, 1984. - 211-214.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum